

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

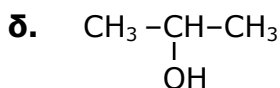
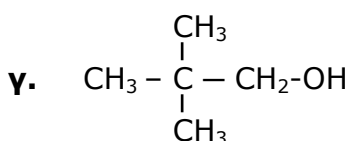
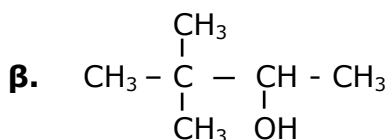
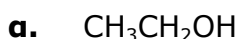
**Κριτήριο Αξιολόγησης
στη Χημεία Β' Λυκείου (προετοιμασία Γ)**

Ημερομηνία: 9 Φεβρουαρίου 2019

ΘΕΜΑ Α

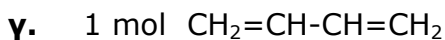
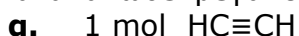
Στις ερωτήσεις **A1** έως και **A5** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A1. Από τις παρακάτω αλκοόλες **δεν** αφυδατώνεται προς αλκένιο η:

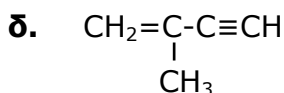
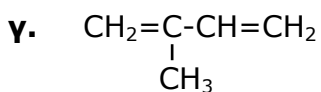
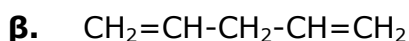
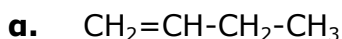
Μονάδες 5

A2. Οι παρακάτω οργανικές ενώσεις αντιδρούν πλήρως με H_2 . Σε ποια περίπτωση θα καταναλωθεί μεγαλύτερη ποσότητα H_2 ;

Μονάδες 5

A3. Πολυμερισμό 1,4 δίνει η ένωση:

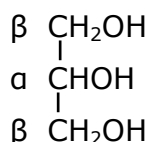
Μονάδες 5

A4. Η αντίδραση $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHClCH}_3 + \text{NaOH} \xrightarrow{\text{αλκοόλη}} \text{CH}_3\text{CH}=\text{CHCH}_3 + \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ αποτελεί παράδειγμα:

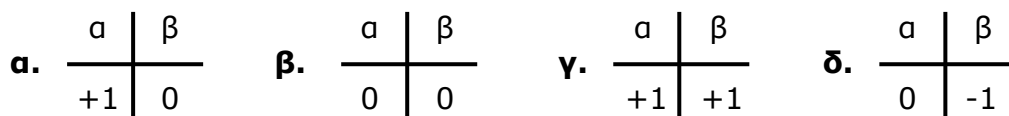
- α.** εφαρμογής του κανόνα του *Saytseff*.
- β.** εφαρμογής του κανόνα του *Markovnikov*.
- γ.** αντίδρασης προσθήκης.
- δ.** αντίδρασης πολυμερισμού.

Μονάδες 5

A5. Δίνεται η οργανική ένωση γλυκερόλη (1,2,3-προπανοτριόλη), η οποία αποτελεί την πρώτη ύλη για την παρασκευή του εκρηκτικού νιτρογλυκερίνη.

Ποιοι αριθμοί οξείδωσης αντιστοιχούν στα άτομα άνθρακα α και β;

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε ως **ΣΩΣΤΗ** ή **ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ** καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις:

- α.** Από τον πολυμερισμό του 1,3-βουταδιενίου προκύπτει πολυμερές με τύπο $(-\text{CH}_2-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_2-)_n$.
- β.** Τα στοιχεία που έχουν τάση να αποβάλουν ηλεκτρόνια, καθώς και οι ενώσεις που περιέχουν τέτοια στοιχεία, είναι οξειδωτικά σώματα.
- γ.** Ο αριθμός οξείδωσης του υδρογόνου στην ένωση NaH είναι +1.
- δ.** Ο αριθμός οξείδωσης του καλίου στην ένωση KClO είναι +3.
- ε.** Κατά την αντίδραση $\text{C} + \text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2$, το οξυγόνο ανάγεται.
- στ.** Στην αντίδραση $\text{CH}_2=\text{CH}_2 + \text{H}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{CH}_3$ το H_2 είναι το οξειδωτικό σώμα.

Μονάδες 6

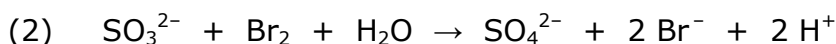
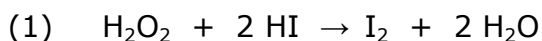
B2. α) Να αιτιολογήσετε την πρόταση: «Κατά την προσθήκη HCl στο προπένιο, κύριο προϊόν είναι το 2-χλωροπροπάνιο». (μονάδες 3)

β) Να εξηγήσετε γιατί ο ορισμός «οξείδωση είναι η αύξηση του αριθμού οξείδωσης ενός ατόμου ή ιόντος» είναι γενικότερος από τον ορισμό «οξείδωση είναι η αποβολή ηλεκτρονίων». (μονάδες 3)

γ) Να γράψετε τον αναλυτικό συντακτικό τύπο της μεθανάλης. Στη συνέχεια, με βάση τον ορισμό του αριθμού οξείδωσης, να υπολογίσετε τον αριθμό οξείδωσης του C στο μόριο της μεθανάλης. (μονάδες 3)

Μονάδες 9

B3. Δίνονται οι οξειδοαναγωγικές αντιδράσεις:

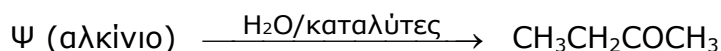
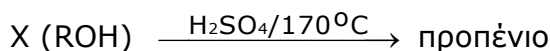

α) Ποιο στοιχείο οξειδώνεται και ποιο ανάγεται σε καθεμιά από τις αντιδράσεις (1) και (2); Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας αναφέροντας σε κάθε περίπτωση τις αντίστοιχες μεταβολές στους Α.Ο. (μονάδες 4)

β) Ποιο είναι το οξειδωτικό και ποιο το αναγωγικό σώμα σε κάθε αντίδραση; (μονάδες 2)

Μονάδες 6

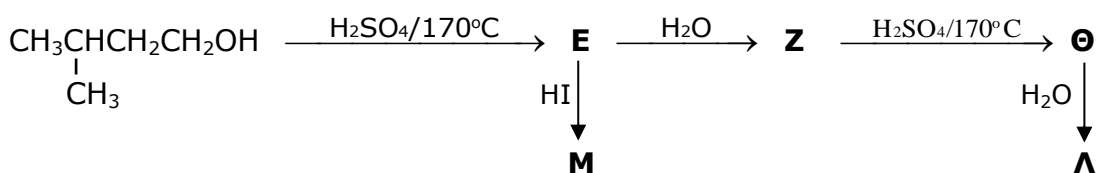
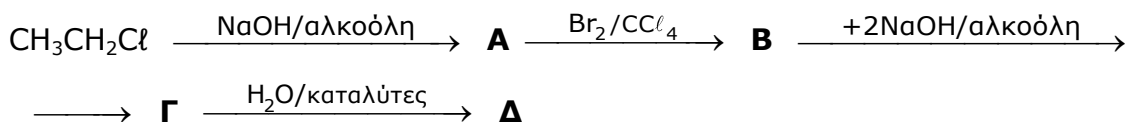
B4. Να γράψετε όλους τους δυνατούς συντακτικούς τύπους των οργανικών ενώσεων X και Ψ στις παρακάτω χημικές μετατροπές:

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των οργανικών ενώσεων Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Θ, Λ και Μ στις παρακάτω αντιδράσεις:

Μονάδες 9

Γ2. Ορισμένη ποσότητα 2-πεντενίου ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{CHCH}_3$) αντιδρά πλήρως με νερό και προκύπτει μίγμα δύο οργανικών προϊόντων που αποτελείται από **22 g** του ενός και **26,4 g** του άλλου.

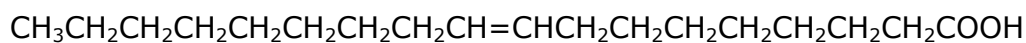
α. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των δύο προϊόντων. (μονάδες 2)

β. Να υπολογίσετε την ποσότητα (mol) του 2-πεντενίου που αντέδρασε. (μονάδες 4)

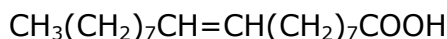
Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες: $\text{H}=1$, $\text{C}=12$, $\text{O}=16$

Μονάδες 6

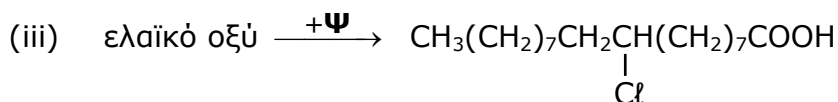
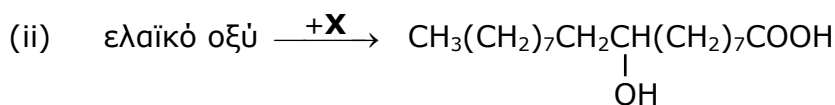
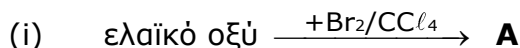
Γ3. Το ελαιϊκό οξύ είναι το περισσότερο διαδεδομένο ακόρεστο λιπαρό οξύ στη φύση. Είναι το οξύ που συναντάται σε μεγαλύτερη αναλογία στο παρθένο ελαιόλαδο και έχει συντακτικό τύπο:

που μπορεί να γραφεί πιο σύντομα:

Το ελαιϊκό οξύ μπορεί να αντιδράσει με διάφορα αντιδραστήρια, όπως φαίνεται στις επόμενες σειρές αντιδράσεων:

α. Να γράψετε τον συντακτικό τύπο της οργανικής ένωσης A, καθώς και τους τύπους των αντιδραστηρίων X και Ψ. (μονάδες 3)

β. Σε **141 g** ελαιϊκού οξέος προσθέτουμε **800 mL** διαλύματος Br_2 σε CCl_4 με **c=1 M** και προκύπτει το διάλυμα Δ.

β₁. Πόσα g του προϊόντος προσθήκης παράγονται; (μονάδες 3)

β₂. Να βρεθεί ο όγκος του αερίου C_2H_4 , μετρημένος σε STP, που πρέπει να προστεθεί στο διάλυμα Δ, ώστε να αποχρωματιστεί το διάλυμα. (μονάδες 4)

Δίνονται: M_r (ελαιϊκού οξέος)=282 και A_r (Br)=80

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α. Ποσότητα του αλκινίου Π ίση με **13 g** αντιδρά πλήρως με H_2O παρουσία καταλυτών και μετατρέπεται στην αλδεΐδη Ρ. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των ενώσεων Π και Ρ και να υπολογίσετε τη μάζα της αλδεΐδης Ρ που παράχθηκε. (μονάδες 5)

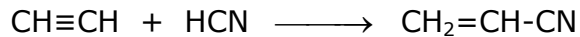
β. **23 g** κορεσμένης μονοσθενούς αλκοόλης Σ θερμαίνονται με πυκνό H_2SO_4 στους 170°C και μετατρέπονται πλήρως στην οργανική ένωση Τ. Η ποσότητα της Τ που παράχθηκε καίγεται με περίσσεια O_2 και παράγονται **22,4 L** αερίου CO_2 (STP).

Να βρείτε τον συντακτικό τύπο της αλκοόλης Σ. (μονάδες 6)

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες: H=1, C=12, O=16

Μονάδες 11

- Δ2.** Ποσότητα αιθινίου ($\text{CH}\equiv\text{CH}$) που ζυγίζει **5,2 kg** μετατρέπεται πλήρως σε προπενονιτρίλιο ($\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CN}$) με προσθήκη HCN :

Στη συνέχεια το προπενονιτρίλιο πολυμερίζεται και παράγεται πολυμερές που έχει **$M_r=106.000$** .

- α.** Να βρείτε τον αριθμό των μορίων του μονομερούς που περιέχονται στο μόριο του πολυμερούς και να γράψετε την εξίσωση της αντίδρασης πολυμερισμού. (μονάδες 3)
- β.** Να υπολογίσετε τη μέγιστη ποσότητα πολυμερούς που μπορεί να παρασκευαστεί από την αρχική ποσότητα αιθινίου. (μονάδες 4)

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες: $\text{H}=1$, $\text{C}=12$, $\text{N}=14$

Μονάδες 7

- Δ3.** Οι αλκοόλες Y και Φ είναι ισομερείς με μοριακό τύπο **$\text{C}_5\text{H}_{12}\text{O}$** . Μίγμα των δύο αυτών αλκοολών θερμαίνεται με πυκνό H_2SO_4 στους 170°C . Τα οργανικά προϊόντα που προκύπτουν αντιδρούν στη συνέχεια με νερό, σε όξινο περιβάλλον, οπότε λαμβάνεται τελικά μόνο μία τριτοταγής αλκοόλη Ω (κύριο προϊόν).

- α.** Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των αλκοολών Y , Φ και Ω . (μονάδες 3)
- β.** Να γράψετε τις χημικές εξισώσεις των αντιδράσεων που περιγράφονται. (μονάδες 4)

Μονάδες 7